

РІСТ І ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНОК, ВИРОЩЕНИХ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ УТРИМАННЯ

С.М. ГРИЩЕНКО, аспірант*

Викладено результати досліджень з вивчення впливу способу утримання ремонтних свинок при вирощуванні на інтенсивність їх росту до парувального віку та відтворну функцію за результатами першого опоросу.

Ключові слова: ремонтні свинки, утримання, жива маса, репродуктивні якості свиноматок.

Цілеспрямоване вирощування ремонтних свинок є одним із шляхів підвищення репродуктивної здатності свиноматок. Від того, як в господарстві організовано вирощування і добір ремонтного молодняку залежить в основному якість стада.

За даними багатьох авторів [3,4,8,9] на відтворну здатність свиноматок істотно впливають умови утримання і інтенсивність їх росту в період вирощування до парувального віку.

Встановлено, що свиноматки швидкого та помірного типу формування за молочністю, масою гнізда та збереженістю приплоду були кращими, ніж свиноматки повільного типу [6].

Дослідники [1] зазначають, що потомство свиноматок з високою інтенсивністю росту характеризується підвищеною скороспілістю. Багатоплідність і жива маса гнізда при відлученні у них були вищими, ніж в інших тварин.

Найкращою продуктивністю при першому опоросі відрізнялися свинки інтенсивного рівня вирощування [7].

Отже, підвищення якості вирощування ремонтного молодняку за інтенсивного ведення свинарства набуває великого практичного значення.

Метою досліджень було вивчення інтенсивності росту ремонтних свинок

*Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор Ю.В. Засуха

великої білої породи та їх відтворної здатності в першому опоросі залежно від умов утримання під час вирощування.

Матеріал і методика досліджень. Науково-господарські дослідження проводили в умовах ТОВ «Дніпро-гібрид» П'ятихатського району Дніпропетровської області.

Для цього відібрали в 2-місячному віці 150 ремонтних свинок великої білої породи, з яких сформували три групи по 50 голів у кожній. В контрольній групі тварин утримували на комбінованій бетонно-щілинній підлозі - 70% суцільна бетонна, а 30% - решітчаста, у другій дослідній - на щілинній підлозі, зробленій з залізобетонних шпал, шириною 30 см, відстань між якими становила 1,8 см, у третій дослідній - на глибокій підстилці з соломи, яку додавали кожний день, з розрахунку 0,8 кг на 1 голову. Площа станків, у яких утримували свиней всіх груп, з розрахунку на 1 голову становила 1,7 м². Усіх піддослідних тварин попередньо оглядали і дегельмінтизували. Для годівлі використовували кормові автомати Grofit Groba (Голандія).

Параметри мікроклімату в приміщенні, де утримували ремонтний молодняк, відповідали встановленим гігієнічним нормам: температура повітря становила 18 – 22°C, відносна вологість – 65 – 70%, концентрація вуглекислоти в повітрі не перевищувала 0,2%, аміаку – 20 мг/м³, сірководню – 10 мг/м³, освітленість приміщень – 30-75 лк, а світловий коефіцієнт – 1:10.

Дослід тривав 180 днів і складався з двох періодів – зрівняльного (10 днів) та основного (170 днів). Остаточну вибірку ремонтних свинок проводили перед осіменінням у 8-місячному віці. З кожної групи тварин для осіменіння вибрали по 30 голів.

Ремонтних свинок осіменяли нефракційним способом в індивідуальних станках, застосовуючи катетери Safe blue німецької фірми Minitub, попередньо розріджуючи сперму з таким розрахунком, щоб в одній дозі об'ємом 100 мл містилось 3 – 4 млрд спермійів [2]. Після осіменіння свинок перші три дні утримували в індивідуальних станках у цеху осіменіння, а потім переводили в корпус для групового утримання на глибокій солом'яній підстилці. Годівлю

поросних свиноматок здійснювали за допомогою кормових станцій Porcode голландської компанії Nedap. У цех опоросу їх переводили за 7 діб до очікуваного строку. В період поросності тварин годували та утримували в однакових умовах.

Фактичні та відносні показники росту поросят піддослідних груп визначали зважуванням новонароджених та відлучених.

Результати досліджень опрацьовані методом варіаційної статистики [5] з використанням персонального комп'ютера та програми Microsoft Excel.

Результати досліджень. Ремонтний молодняк, який утримували на щілинній підлозі, виконаній з залізобетонних шпал і на глибокій незмінній солом'яній підстилці, у всі вікові періоди переважав за живою масою своїх аналогів, яких утримували на комбінованій бетонно-щілинній підлозі. Зокрема, перевага тварин другої та третьої дослідних груп за цим показником у віці 180 днів становила відповідно 3,5% ($p < 0,01$) та 8,9% ($p < 0,001$) порівняно з тваринами контрольної групи. У 8-місячному віці тварини другої та третьої групи порівняно з контрольною мали більшу живу масу відповідно на 4,9 та 10,8 кг, або 4,0 та 8,8% .

Неоднакові умови утримання ремонтних свинок дослідної та контрольних груп при вирощуванні позначились і на середньодобових приростах їх живої маси. Так, за основний період дослідження середньодобові прирости ремонтного молодняку другої та третьої дослідних груп були вищим відповідно на 5,0 та 10,8% порівняно з аналогами контрольної групи ($p < 0,001$).

За основний період дослідження найбільші абсолютні прирости живої маси мали ремонтні свинки третьої дослідної групи, які переважали своїх ровесниць з першої та другої груп відповідно на 10,8% ($p < 0,001$) та 5,4%, а другої дослідної групи - тварин контрольної групи на 5,1%.

Репродуктивні якості першоопоросок, вирощених за різних умов утримання, були неоднаковими (табл.1).

1. Репродуктивні якості піддослідних свиноматок

Показник	Група		
	1-контрольна	2-дослідна	3-дослідна
Кількість свинок, що осіменяли, гол.	30	30	30
Опоросилось свиноматок після першого осіменіння, гол.	22	23	22
Отримано живих поросят, гол.	233	239	222
Багатоплідність, гол.	10,6±0,31	10,4±0,30	10,1±0,26
Великоплідність, гол.	1,41±0,02	1,43±0,02	1,49±0,03*
Маса гнізда при народженні, кг	14,9±0,29	14,9±0,36	15,1±0,37
Молочність, кг	51,5±1,31	51,5±1,56	52,6±1,4
Середня жива маса поросяти при відлученні, кг	6,71±0,08	6,83±0,09	7,02±0,11*
Збереженість поросят до відлучення, %	87,6	87,0	90,1
Кількість поросят при відлученні на одну свиноматку, гол.	9,27±0,26	9,04±0,23	9,09±0,20
Маса гнізда при відлученні, кг	62,2±1,47	61,7±1,54	63,8±1,42

* $p < 0,05$ порівняно з контрольною групою

Так, від тварин другої дослідної групи порівняно з матками контрольної отримали на 2,6% більше поросят, а від третьої дослідної групи порівняно з аналогами першої та другої груп – на 11 та 17 голів, або на 4,7 та 7,1% менше. Найвищою багатоплідністю характеризувались тварини контрольної групи. Свиноматки, яких під час вирощування утримували на щілинній підлозі та на глибокій незмінній солом'яній підстилці поступалися за цим показником відповідно на 1,9 та 5,0 % тваринам, вирощеним на комбінованій бетонно-щілинній підлозі.

Відомо, що між показником кількості новонароджених поросят й їхньою живою масою існує зворотний зв'язок. Це мало також місце і в наших дослідженнях. Так, найвищою великоплідністю характеризувались свиноматки третьої дослідної групи, які переважали за цим показником відповідно на 5,7% ($p < 0,05$) та 4,2 % тварин першої та другої груп.

Найвища маса гнізда новонароджених була у свиноматок, яких до 8-місячного віку вирощували на глибокій солом'яній підстилці. За цим показником вони переважали тварин, вирощених на комбінованій бетонно-щілинній і щілинній підлозі на 1,3%.

Свиноматки піддослідних груп не різнилися за молочністю, за винятком третьої дослідної групи, показник якої на 2,1% перевищив контрольну.

При відлученні у 28-денному віці жива маса поросят, отриманих від свиноматок третьої дослідної групи була на 2,8 та 4,6% ($p < 0,05$) більшою порівняно з тваринами другої дослідної та контрольної груп.

Між живою масою новонароджених поросят та їхньою збереженістю під час вирощування встановлено прямий зв'язок. Поросята, отримані від свиноматок, що вирощувалися на глибокій незмінній солом'яній підстилці відзначалися найкращою збереженістю до відлучення. Так, тварини третьої дослідної групи переважали аналогів контрольної групи на 2,5%, а другої дослідної групи поступалися їм на 0,6%.

Найменше поросят при відлученні на одну свиноматку спостерігали у другій дослідній групі. Вони за цим показником поступалися тваринам контрольної та третьої дослідних груп відповідно на 2,5 та 0,6%.

Жива маса гнізда як новонароджених, так і 28- денних була більшою у тварин третьої дослідної групи. Так, найменшою масою гнізда при відлученні характеризувались свиноматки другої дослідної групи, які поступались відповідно на 0,5 та 2,1 кг, або на 0,8 та 3,3% тваринам першої та третьої груп. Свиноматки, вирощені на глибокій підстилці, за цим показником на 2,6%

переважали своїх аналогів, яких утримували під час вирощування на комбінованій бетонно-щілинній підлозі.

Висновки

1. Вирощування ремонтних свинок на щілинній підлозі з залізобетонних шпал і на глибокій незмінній солом'яній підстилці сприяє збільшенню живої маси у 8 - місячному віці відповідно на 4,0 і 8,8% та середньодобових приростів відповідно на 5,0 та 10,8% порівняно з тваринами, яких утримували на комбінованій бетонно-щілинній підлозі.

2. Свиноматки, вирощені на глибокій незмінній солом'яній підстилці за результатами першого опоросу мають кращі показники відтворної здатності (великоплідність більша на 5,7%, маса гнізда при народженні – на 1,3%, молочність – на 2,1%, збереженість поросят до відлучення – на 2,5%, маса гнізда при відлученні – на 2,6%) порівняно з тваринами, яких утримували під час вирощування на комбінованій бетонно-щілинній підлозі.

Список літератури

1. Иванов В. Значение естественной скорости роста при отборе ремонтных свинок /В. Иванов, В. Шапкин //Закономерности онтогенетической эволюции животных. - Тюмень: Наука, 1980. – С. 38 – 40.
2. Інструкція з бонітування свиней; Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві. - К.: Міністерство аграрної політики України, 2003. – 64с.
3. Карапуз В. Підвищення репродуктивних ознак свиноматок /В. Карапуз, В. Коваленко, С. Торська //Тваринництво України. - 1997. - № 5. - С. 9.
4. Лещеня В. А. Эффективность селекции свиней по скорости роста /В.А. Лещеня //Сб. научных трудов «Повышение эффективности свиноводства». - М.: Агропромиздат, 1991. – С. 51-54.
5. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников /Плохинский Н.А. – М. : Колос, 1969. – 246 с.
6. Прогнозирование продуктивности животных по их конституции /[И.П. Шейко, Л.А. Танана, С.И. Коршун, К.Н. Климов] //Зоотехнія. – 2003. - №10. – С. 18-20.

7. Рибалко В.П. Інтенсивність вирощування ремонтних свинок та їх продуктивність при гібридизації /В.П. Рибалко, І.О. Самохвал //Свинарство. – 1997. – Вип. 56. – С. 3 – 12.
8. Чертков Д.Д. Научное обоснование малозатратной технологии производства продукции свиноводства в Украине: дис. доктора с.-х. наук: спец. 06.02.04. /Д.Д. Чертков. – Днепропетровск, - 2006. – 393 с.
9. Шавкун В.Ю. Вплив рівня годівлі ремонтних свинок на функцію відтворення /В.Ю. Шавкун, О.Б. Андрушко //Біологічні основи живлення сільськогосподарських тварин /Тези доповідей міжнародної конференції. – Львів, ПроАгро, 1998. – С. 66.

РОСТ И ПРОДУКТИВНОСТЬ СВИНОК, ВЫРАЩЕННЫХ ПРИ РАЗНЫХ СПОСОБАХ СОДЕРЖАНИЯ

С.М.ГРИЩЕНКО

Изложены результаты опытов по изучению влияния способа содержания ремонтных свинок при выращивании на интенсивность их роста к возрасту осеменения и на воспроизводительную функцию по результатам первого опроса.

Ключевые слова: ремонтные свинки, содержание, живая масса, репродуктивные качества свиноматок.

GROWTH AND PRODUCTIVITY PIGS, REARED UNDER DIFFERENT METHODS MAINTENANCE

S.M.GRISHCHENKO

The results of experiments on the influence of fashion content of replacement gilts during growth in their rate of growth to the age of insemination and the reproductive function according to the first farrowing.

Key words: pig repair, maintenance, live weight, reproductive quality of sows.